

Heerma: Stadsvernieuwing was te grootschalig

Trouw
19/1/1990

Van een onzer verslaggevers
UTRECHT – De stadsvernieuwing heeft allerlei kleine sociale netwerken vernield. Vooral in de grote steden is de stadsvernieuwing te grootschalig geweest. Met deze stelling heeft staatssecretaris Heerma gisteren een nieuwe richting gegeven aan de discussie over de stadsvernieuwing. Die is de laatste tijd weer aangezwengeld wegens ongenoegen over de bezuinigingen die er op worden doorgevoerd.

Heerma, die op een congres 'Sociale vernieuwing en volkshuisvesting' in Utrecht sprak, kreeg onmiddellijk een haal over zijn neus van directeur G. L. Aquina van de christelijke woningkoepel NCIV: „Heerma zoekt een rechtvaardiging voor de bezuinigingen die hij doorvoert op de stadsvernieuwing.”

Enige tijd geleden is begonnen aan de evaluatie (het project 'Belstato') van de vijf jaar geleden ingevoerde wet op de dorps- en stadsvernieuwing. De eerste conclusies leiden, zo valt uit de woorden van de staatssecretaris op te maken, blijkbaar tot het inzicht dat er aan stedelijke bebouwing wellicht veel is verbeterd, maar dat de intermenselijke betrekkingen daarbij in de verdrukking zijn gekomen. Veel oorspronkelijke bewoners van gerenoveerde wijken zijn naar elders getrokken en hechte en kleurrijke buurtjes vielen uit elkaar.

Dat moet weer worden rechtge-

trokken, vindt Heerma. Het nieuwe politieke stokpaardje, de sociale vernieuwing, biedt daartoe in zijn ogen de mogelijkheden. „Het gaat niet alleen om geld, maar het is ook een uitdaging om de mensen er weer bij te betrekken.”

Heerma is de laatste tijd onder vuur komen te liggen van organisaties en steden, de vier grote steden voorop, over een bezuiniging van 43 miljoen gulden op de stadsvernieuwing. „Er is”, aldus de staatssecretaris, „teveel de nadruk gelegd op

Kleine sociale netwerken zijn vernield

de fysieke aspecten.” De optimistische veronderstelling dat de investeringen wel maatschappelijk zouden doorwerken is een misrekening geweest.

De voorganger van Heerma, ex-staatssecretaris Brokx, inmiddels burgemeester van Tilburg, vroeg zich tijdens een forumdiscussie af of Heerma soms vast wil houden aan 'mooie hechte buurtjes met huisjes die zo mooi scheef hangen'. En in het verlengde daarvan merkte directeur N. van Velzen van de Nationale Woningraad (NWR) op dat Heerma wel een boeiende discussie aanzwengelt, maar niet vermeldt dat er iets is mis gegaan.

De sociale netwerken mogen dan in het gedrang gekomen zijn, de oorzaak daarvan is dat er een achterstand bestaat in het onderhoud van de buurten. Hele wijken verloederden. Bezuinigingen dragen er niet toe bij de problemen op te lossen. „Je hebt weinig aan goede burens als je slecht woont.”

Brokx vond dat de sociale vernieuwing moet inhouden dat mensen die 'over de rand van de tafel zijn gevallen' weer in de maatschappij worden getrokken. Surinamers, Antillianen en andere etnische minderheden die zonder uitzicht op een betere toekomst, zonder scholing en werk, moeten weer worden teruggetrokken in de maatschappij. Door te bezuinigen op allerlei zaken, inclusief het jeugdwerk, bereik je het tegendeel.

De stad van Brokx, Tilburg, is één van de gemeenten die experimenteert met sociale vernieuwing en daartoe een convenant heeft afge-

sloten met de regering. Tijdens de discussie bleek dat de kritiek van woningcorporaties en bewoners op het rijk, zich intussen al aan het verleggen is naar de gemeente, die een aantal rijkstaken krijgt toegevoegd. Op de vraag in hoeverre Tilburg corporaties en bewoners er bij betreft, zei Brokx nogal vaag: „Voorzover ik weet zijn er contacten. Waar het natuurlijk om gaat is dat die contacten worden uitgebouwd.”

Van Velzen reageerde geërgerd. „Het vernieuwingsproces heeft veel weg van een proclamatie. Het rijk proclameert iets aan de gemeente en verder zien we wel hoe het loopt.” Hij vindt dat Heerma de sociale vernieuwing radicaler moet uitvoeren door de corporaties zelf verantwoordelijkheid te geven en hen ook rechtstreeks subsidie te geven, zonder er een 'politieke buffer' tussen te bouwen. Gebeurt dat niet, dan ziet hij de mensen waar het om gaat, al bij voorbaat afhaken. „Dan zullen de bewoners zeggen: als ik niets te vertellen heb, moet je ook niet lullen over mijn participatie.” Rotterdam, de bakermat van de sociale vernieuwing, heeft geweigerd het convenant met het rijk te ondertekenen. „Onverstandig”, oordeelde Brokx gisteren, „je kunt beter met je vijanden om tafel gaan zitten dan je af te wenden.” Heerma had eerder al gesneerd in de richting van de Rotterdamse wethouder Pim Vermeulen: „Verstandige wethouders ondertekenen graag een dergelijk convenant.”

Ik ken geen tekst die preciezer de economische verovering van Oost-Europa beschrijft dan het Communistisch Manifest.

**VRIJDAG
BIJ TROUW IN**

**LETTER
& GEEST**

Als Albert Camus moest kiezen tussen zijn moeder en rechtvaardigheid voor de moslims, zou hij voor zijn moeder kiezen.

**VRIJDAG
BIJ TROUW IN**

**LETTER
& GEEST**